

Besluit toekenning mondafscherming politie 2026

De korpschef,

overwegende dat met ingang van 1 juli 2022 door invoering van artikel 2, derde lid, onderdeel e van het Besluit bewapening en uitrusting politie¹ de mondafscherming is toegevoegd aan de uitrusting van de in genoemd artikel bedoelde ambtenaar;

overwegende dat uitrusting met de mondafscherming tevens gewenst is voor de surveillant van politie, de aspirant en de ambtenaar bedoeld in artikel 2, onderdeel b, van de Politiewet 2012 die op grond van artikel 7, negende lid van die wet bevoegd is geweld te gebruiken, ter bescherming van de gezondheid van deze ambtenaren en derden;

overwegende dat artikel 16, derde lid, van het Besluit bewapening en uitrusting politie haar de bevoegdheid geeft om politieambtenaren die onder haar ressorteren andere uitrusting toe te kennen dan reeds daarin genoemd;

besluit

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder ambtenaar: de ambtenaar bedoeld in artikel 2, onderdelen a en c, van de Politiewet 2012 met een rang als bedoeld in artikel 1, onderdelen i en j van het Besluit rangen politie, alsmede de ambtenaar bedoeld in artikel 2, onderdeel b, van de Politiewet 2012 voor zover die tevens buitengewoon opsporingsambtenaar is en op grond van artikel 7, negende lid, van die wet, de bevoegdheid heeft geweld te gebruiken.

Artikel 2

De uitrusting van de ambtenaar bestaat mede uit mondafscherming.

Artikel 3

1. Dit besluit treedt in werking op de dag van ondertekening door de korpschef.
2. Dit besluit wordt gepubliceerd op www.politie.nl en bekendgemaakt in de Staatscourant.
3. Het Besluit toekenning mondafscherming politie d.d. 27 maart 2020 wordt hiermee ingetrokken.

Den Haag, 12 mei 2026

J.C. Knol
korpschef

¹ Besluit van 26 januari 2021, houdende wijziging van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren, het Besluit bewapening en uitrusting politie en het Besluit reis-, verblijf- en verhuiskosten politie in verband met de wijziging en invoering van voorschriften omtrent het gebruik van geweldsmiddelen en vrijheidsbeperkende middelen. Staatsblad 2021, 46.

TOELICHTING

In de dagelijkse praktijk van het politiewerk komt het regelmatig voor dat ambtenaren worden bespuugd. Dit is niet alleen buitengewoon onaangenaam en beledigend, maar brengt ook het risico op besmetting met ziektes met zich mee. Dat geldt te meer wanneer zich bloed in het speeksel bevindt.

Het bespugen van ambtenaren die politiewerk uitvoeren is onacceptabel en dient zoveel mogelijk voorkomen te worden. Het toestaan van het gebruik van een zogenoemd spuugmasker draagt daaraan bij. Het aanbrengen van een spuugmasker betekent een vrijheidsbeperking en behoort daarom op een wettelijke grondslag te berusten. Deze grondslag ligt in artikel 7, eerste lid, van de Politiewet 2012. Op grond van dat artikellid is de ambtenaar bevoegd om bij de uitvoering van de politietaak vrijheidsbeperkende middelen te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik hiervan verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt.

Ter nadere normering van de bevoegdheid tot het aanbrengen van een spuugmasker (meer algemeen: mondafscherming) is een artikel in de Ambtsinstructie opgenomen. Het aanbrengen van mondafscherming is geoorloofd bij personen die rechts van hun vrijheid zijn beroofd (artikel 22a) alsmede bij personen die in het kader van de hulpverlening op het politie- of brigadebureau worden of zijn overgebracht (artikel 22b) ten behoeve van het vervoer of verplaatsing, indien de feiten of omstandigheden van het geval deze maatregel redelijkerwijs vereisen met het oog op de veiligheid van de ambtenaar of van derden. Hiervan is in elk geval sprake als de betrokkene gedurende de aanhouding reeds al dan niet geslaagde pogingen heeft ondernomen om een ambtenaar te bespugen. In geval betrokkene een bekende is van de politie en de ambtenaar in een recent verleden meerdere keren heeft bespuugd, kan dat aanleiding zijn om bij deze persoon preventief een spuugmasker aan te brengen. Uiteraard kan dat ook het geval zijn als niet de ambtenaar maar een derde wordt bespuugd.

Mondafscherming zal in beginsel worden aangebracht nadat de betrokkene is geboeid, teneinde te voorkomen dat het spuugmasker wordt afgetrokken. Het is evenwel niet uitgesloten dat eerst mondafscherming wordt aangebracht voordat een persoon wordt geboeid.

Artikel 23 van de Ambtsinstructie regelt dat het gebruik van mondafscherming dient te worden gemeld aan de hulpofficier van justitie. De eisen van proportionaliteit en subsidiariteit, en van redelijkheid en gematigdheid, zijn uiteraard van toepassing. De ambtenaar dient er zorg voor te dragen dat het spuugmasker geen gezondheidsgevaar oplevert voor de persoon op wie de maatregel wordt toegepast, waarbij met name aan verstikkingsgevaar moet worden gedacht.

Het Besluit bewapening en uitrusting (hierna het Bbup) bepaalt dat de uitrusting van de ambtenaar mede bestaat uit mondafscherming (zie het gewijzigde artikel 2, derde lid, onder e, van het Besluit bewapening en uitrusting politie). Het Bbup verstaat onder ambtenaar echter slechts de ambtenaar van politie, bedoeld in artikel 2, onderdeel a of c, van de Politiewet 2012, met een rang als bedoeld in artikel 1, onderdelen a tot en met h, van het Besluit rangen politie; met andere woorden de executieve of vrijwillige ambtenaar van politie in de rangen agent tot en met eerste hoofdcommissaris. Daarmee is de mondafscherming echter niet toegekend aan de surveillant, aspirant en de zogenaamde politie-bou (buitengewoon opsporingsambtenaar).

De korpschef acht dit niet verantwoord nu ook deze ambtenaren van politie (buitengewoon) opsporingsambtenaar zijn, bevoegd om geweld te gebruiken en bewapend met geweldsmiddelen. Ook zij lopen de gezondheidsrisico's die geleid hebben tot het toekennen van de mondafscherming aan de in het Bbup bedoelde ambtenaar. Daarom maakt zij gebruik van de bevoegdheid die artikel 16, tweede lid, Besluit bewapening en uitrusting politie haar biedt en kent met dit besluit de mondafscherming toe aan genoemde doelgroep.